

ferhed for Fremtiden. Men paa den anden Side maa jeg ligeledes tilstaae, at jeg heller ikke har kunnet tilegne mig den Opfattelse af Kongelovens Arvesølge, at den skulde være den egentlige og eneste Basis for vor Stats-tilværelse (Hør!). Jeg har ikke kunnet tilegne mig den Opfattelse tidligere, da jeg som Medlem af den grundlovgivende Forsamling og som Medlem af den i Anledning af Grundloven nedsatte Comitee ogsaa oftere maatte henvende min Tanke paa Muligheden af en Ophævelse af Kongelovens Arvesølge (Hør!), og jeg har heller ikke kunnet faae denne Overbevisning ved Alt, hvad der senere er bleven udtalt om dette Punkt. Jeg har den Tro, at der ikke ved Ophævelsen af Kongelovens Arvesølge beredes nogen Tillintetgjørelse eller blot nogen overhængende Fare for vort Fædrelands Selvstændighed og dets nationale Tilværelse (Hør!). Jeg troer, at Opnaaelsen af de nysnævnte Goder beroer paa en sund og kraftig Udvikling af det politiske Liv og af det nationale Opsving, som vi i de sidste Aar have faaet. Jeg troer, at dersom det kan lykkes os at bevare dette, da vil det ogsaa sikkert lykkes os at gaae ud af de Farer, som en ukjendt Fremtid muligt maatte skjule, men som vel neppe ville blive større end de Farer, vi med Forsynets Bistand allerede have gennemgaaet. Jeg troer heller ikke, at saadanne historiske Exempler og Analogier, som en æret Rigsdagsmand her i Salen har leveret flere af, kunne i den Henseende have nogen afgjørende Indflydelse og Betydning. Jeg troer, at det gaaer med det Slags Exempler og Analogier saaledes, at man oftere derved sætter Opmærksomheden kun paa et enkelt Punkt, ofte paa et mindre væsentligt, og derved overseer de mange andre, som mægtigt have samvirket til Resultatet, og som maaskee egentlig er dem, der have gjort Udslaget. Jeg troer navnlig ikke, at det er rigtigt, naar man her har hentydet til, hvorledes det gif et andet ulykkelig og berømt Rige i Slutningen af det foregaaende Aarhundrede; jeg troer ikke, at det er tilstrækkeligt at sige, at man ogsaa der paa Rigsdagen havde opgivet forskellige af Kronens Rettigheder, og saa deraf slutte, at Resultatet, som Følge heraf, blev det, som

vi alle kjende. Jeg har saaledes — jeg gjen tager det — ikke fuldstændigt kunnet faae enten den Overbevisning, at der skulde være noget i og for sig særdeles Unsikkert i, at netop Kongelovens Arvesølges Ophævelse nu besluttedes, eller den, at den skulde betragtes som Noget, der absolut i vort Fædrelands Selvstændigheds Interesse maatte forkastes. Det Standpunkt, hvorpaa jeg derfor, og jeg tør sige, ligesaa denne Sags første Begyndelse, hurtigt er kommen til at staae, er det, at jeg vistnok, som saa mange Andre og vel de Fleste her i Salen, har fundet, at det i og for sig havde været heldigere og usselligere, om dette omtvistede Punkt ikke havde været optaget i det Kongelige Budskab. Jeg troer, at det vilde have været usselligere, fordi det maa indrømmes, at der i og for sig dog ikke er nogen paatrængende Nødvendighed for Optagelsen af dette Punkt (Hør!), og at der var god Grund til helst at have ønsket dette Spørgsmaal udsat, idet det da vilde være opnaaet, at Afgjørelsen deraf kunde have fundet Sted under andre og mere tilsvarende Former end nu. Og jeg troer tillige — og det vil jeg især lægge Vægt paa, — at dette havde været usselligere, fordi man saa kunde have ladet det egentlig paatrængende Punkt i Budskabet staae reent og klart (Hør!), fordi det derved vilde være blevet kundbart, at der med Hensyn til dette Punkt hersker fuldstændig Eenstemmighed, og fordi jeg troer, at det vilde have været godt og velgjørende, naar det med Hensyn til denne saa skæbnesvangre Bestemmelse, som det dog er at kalde en ny Fyrstestamme til Thronen, havde staaet reent og klart, at den da samlede Representation med fuld Glæde gif ind derpaa, og at som Følge heraf den nye Fyrstestamme blev mødt med Haab og Tillid (Hør!). Jeg troer, at det har været sagt saa ofte, uden fra nogen Side at være blevet modsagt, at der ikke derom kan være mindste Tvivl, at det er uheldigt, at denne Sag er bleven forhalet derved, at en anden Gjenstand er sat i Forbindelse med den. Men, naar jeg saaledes vel maatte betragte det nys Anførte som det i og for sig Hensigtsmæssigste, Usikkert og Heldigste, saa maatte jeg dog ogsaa